

Alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen

Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire (TBV 2001/33)

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Staf van de Koninklijke
Marechaussee

i.a.a:

– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Directie Beleid

Datum: 5 november 2001

Ons kenmerk: 5127513/01/IND

Code: TBV 2001/33

Juridische achtergrond: –

Geldigheidsduur: Eén jaar na publicatie
Staatscourant

Onderwerp: Alleenstaande minderjarige
asielzoekers en vreemdelingen

Inleiding

Dit TBV bevat een nieuwe tekst van de hoofdstukken C2/7 en C5/24 van de Vreemdelingen-circulaire, over het beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen. Deze teksten komen in plaats van de respectievelijke hoofdstukken in de Vreemdelingen-circulaire.

Daarnaast is een wijziging van C3/13.3 opgenomen.

Aanleiding is de brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 1 mei 2001 inzake 'Voortgang implementatie ama-beleidsnota' en het Algemeen Overleg hierover van 12 juni 2001, alsmede vragen die in de uitvoeringspraktijk zijn gerezen over de toepassing van het beleid.

Overgangsrecht

Het beleid zoals beschreven in dit TBV is alleen van toepassing op alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen die hun asiel-aanvraag hebben ingediend op of na 7 november 2001.

In de gevallen waarin de asielaanvraag is ingediend in de periode van 4 januari 2001 tot 7 november 2001, geldt de tekst van de Vreemdelingen-circulaire, zoals die luidde voor de inwerkingtreding van dit TBV.

In de gevallen waarin de asielaanvraag is ingediend vóór 4 januari 2001, is het beleid zoals dat gold vóór 4 januari 2001 van toepassing. Dit beleid is beschreven in paragraaf B7/13 van de Vreemdelingen-circulaire 1994 en de TBV's 1996/1, 2000/6 en 2000/7.

Het bovenstaande geldt zowel bij de eerste beoordeling als bij de beoordeling van een aanvraag om verlenging van een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling'.

In artikel 9.4 Vreemdelingenbesluit is een bijzonder overgangsrecht opgenomen voor minderjarige vreemdelingen die onder het oude beleid vallen en die inmiddels achttien jaar zijn geworden. Dit overgangsrecht heeft een bijzondere wisselwerking met het overgangsrecht ingevolge de inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet 2000. Dit is hieronder uitgewerkt in de nieuwe tekst voor C3/7.9, waarin de tekst van TBV 2001/27 is opgenomen. TBV 2001/27 komt daarom met de inwerkingtreding van dit TBV te vervallen.

Wijziging C2/7

De tekst van hoofdstuk C2/7 komt als volgt te luiden:

7 Alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen

[Artikelen 3.4, 3.5, 3.6 en 3.56
Vreemdelingenbesluit]

7.1 Inleiding en begripsbepaling

7.1.1 Inleiding

Artikel 3.4 Vreemdelingenbesluit

1. De in artikel 14, tweede lid, van de Wet bedoelde beperkingen houden verband met:

(...)

y. verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling.

2. De beperkingen, bedoeld in het eerste lid, kunnen nader worden omschreven bij de verlening van de verblijfsvergunning.

(...)

Artikel 3.5 Vreemdelingenbesluit

1. Het verblijfsrecht op grond van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, is tijdelijk of niet-tijdelijk.

2. Het verblijfsrecht is tijdelijk, indien de verblijfsvergunning is verleend onder een beperking verband houdend met:

a. (...)

q. verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling; (...)

r. (...)

3. (...)

Artikel 3.6 Vreemdelingenbesluit

De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, kan slechts ambtshalve worden verleend onder een beperking verband houdend met:

(...)

c. verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling.

Artikel 3.56 Vreemdelingenbesluit

1. De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, kan onder een beperking verband houdend met verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling worden verleend aan de alleenstaande minderjarige vreemdeling:

a. wiens aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 28 van de Wet is afgewezen, anders dan met toepassing van artikel 30 van de Wet;

b. die zich naar het oordeel van Onze Minister niet zelfstandig kan handhaven in het land van herkomst of een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan, en

c. voor wie naar het oordeel van Onze Minister, naar plaatselijke maatstaven gemeten, adequate opvang ontbreekt in het land van herkomst of een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan.

2. Artikel 16, eerste lid, onder d en e, van de Wet is van overeenkomstige toepassing.

Regelmatig komt het voor dat een alleenstaande minderjarige vreemdeling een asielaanvraag indient. Als deze aanvraag niet leidt tot verlening van een verblijfsvergunning asiel,

moet de minderjarige in beginsel terugkeren naar het land van herkomst of een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan.

Het kan echter zijn, dat de minderjarige zich in dat land niet zelfstandig kan handhaven en dat daar evenmin adequate opvang aanwezig is. Voor die gevallen is in artikel 3.56 Vreemdelingenbesluit in een regeling voorzien, inhoudende dat dan een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd kan worden verleend. Het betreft hier een tijdelijk verblijfsrecht (artikel 3.5 Vreemdelingenbesluit).

Hieronder wordt nader ingegaan op de aspecten 'minderjarigheid' en 'alleenstaand'.

7.1.2 Minderjarigheid

De minderjarigheid wordt beoordeeld naar Nederlands recht. Artikel 1:233 Burgerlijk Wetboek luidt:

'Minderjarigen zijn zij, die de ouderdom van achttien jaren niet hebben bereikt en niet gehuwd of geregistreerd zijn dan wel gehuwd of geregistreerd zijn geweest of met toepassing van artikel 253ha meerderjarig zijn verklaard.'

Op grond van artikel 5 Wet conflictenrecht huwelijk, wordt een huwelijk alleen erkend indien het rechtsgeldig is ingevolge het recht van de staat waar de huwelijksvoltrekking plaatsvond. Een minderjarige wordt dus niet meerderjarig door een niet-erkend traditioneel huwelijk. Op grond van artikel 6 Wet conflictenrecht huwelijk wordt een huwelijk evenmin erkend als dit onverenigbaar zou zijn met de openbare orde. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij gedwongen huwelijken of huwelijken tussen jonge kinderen.

Iemand die een geregistreerd partnerschap heeft gesloten ingevolge het Nederlands recht, is op grond van artikel 1:233 Burgerlijk wetboek meerderjarig.

Ongehuwd samenwonen (ook als er een samenlevingscontract is) leidt op zichzelf echter niet tot meerderjarigheid.

7.1.3 Alleenstaand

Een minderjarige asielzoeker of vreemdeling wordt in het kader van het bijzonder beleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen als alleenstaand beschouwd, als er geen sprake is van (mogelijke) begeleiding of verzorging

in Nederland door een meerderjarige die daar de verantwoordelijkheid voor heeft, of die geacht kan worden die verantwoordelijkheid te hebben. Het gaat hier dus niet noodzakelijkerwijs om een wettelijk vertegenwoordiger.

Een minderjarige asielzoeker of vreemdeling die enkel wordt begeleid door een minderjarige ouder of familielid, is alleenstaand in het kader van dit beleid.

Een minderjarige asielzoeker of vreemdeling wordt niet (langer) als alleenstaand beschouwd als hier te lande op enig moment een meerderjarige al dan niet rechtmatig verblijft, die geacht kan worden de verantwoordelijkheid voor de begeleiding of verzorging van de minderjarige te hebben en van wie uit dien hoofde verwacht mag worden dat hij/zij de begeleiding of verzorging van de minderjarige op zich neemt.

Als de minderjarige niet als 'alleenstaand' wordt aangemerkt, is artikel 3.56 Vreemdelingenbesluit niet van toepassing. Wel zijn er enige aandachtspunten vanwege het feit dat het om een minderjarige gaat. Zie hierover C2/7.10.

7.2 Uitgangspunten van het bijzondere beleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen kunnen in Nederland asiel aanvragen. Deze asielaanvraag wordt zorgvuldig getoetst volgens het normale geldende beleid aan de voorwaarden voor het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Het toetsingskader is hier gelijk aan het toetsingskader voor volwassen asielzoekers, waarbij rekening wordt gehouden met de bijzondere positie waarin minderjarigen kunnen verkeren.

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen van wie de aanvraag om een verblijfsvergunning asiel is afgewezen, moeten terugkeren naar het land van herkomst of een ander land waar zij redelijkerwijs naar toe kunnen gaan.

Dit is ook in het belang van het kind zelf. Slechts weinig kinderen die ontworteld of ontheemd raken, hebben uiteindelijk baat bij de scheiding van ouders en hun omgeving. Het belang van het kind vraagt in beginsel om herstel van de relatie met ouders, familie en/of sociale omgeving. Op basis van artikel 3.56

Vreemdelingenbesluit wordt daarom in elk individueel geval beoordeeld of terugkeer mogelijk en verantwoord is.

Het kan echter voorkomen dat uit feiten en omstandigheden blijkt dat aannemelijk is dat de minderjarige zich in het land van herkomst, of in een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan, niet zelfstandig kan handhaven. In dat geval dient beoordeeld te worden of bij terugkeer aldaar voor de minderjarige naar plaatselijke maatstaven gemeten adequate opvang aanwezig is.

Indien dat niet het geval is, kan de minderjarige in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling'. Ook na verlening van de verblijfsvergunning blijft het uitgangspunt dat de alleenstaande minderjarige vreemdeling in beginsel moet terugkeren.

De uitgangspunten van dit bijzondere beleid zijn alleen van toepassing op alleenstaande minderjarige vreemdelingen die een asielaanvraag hebben ingediend. De verblijfsvergunning op grond van dit beleid kan alleen worden verleend:

- ambtshalve in het kader van een asielprocedure, nadat is geconstateerd dat de aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde of onbepaalde tijd wordt afgewezen;
- ambtshalve in het kader van een procedure waarbij is besloten dat een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde of onbepaalde tijd wordt ingetrokken.

De verblijfsvergunning op grond van het beleid inzake minderjarige vreemdelingen en asielzoekers wordt derhalve niet verleend op aanvraag.

De toetsing aan het bijzondere beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen is ex nunc. Van belang is dus niet de situatie op het moment van de asielaanvraag maar die op het moment van ambtshalve beslissen.

7.3 Toetsing van de asielaanvraag

7.3.1 Alleenstaande minderjarigen en de Overeenkomst van Dublin

De Overeenkomst van Dublin wordt ook toegepast op asielzoekers die (stellen) alleenstaande minderjarigen (te) zijn. Gebleken is dat ook in de ons omringende landen de leeftijd van

de minderjarige een rol speelt bij de beoordeling van het asielverzoek. In deze gevallen is het gestelde in C1/2.2 van overeenkomstige toepassing.

Ten overvloede wordt benadrukt dat de behandeling van een asielverzoek (in de zin van de Overeenkomst van Dublin) van een (gestelde) alleenstaande minderjarige vreemdeling niet door Nederland wordt verricht, tenzij vast is komen te staan dat Nederland op grond van de Overeenkomst van Dublin verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek of wanneer Nederland de behandeling van het asielverzoek onverplicht op zich neemt op grond van artikel 3, vierde lid, Overeenkomst van Dublin (zie C1/2.2.3).

7.3.2 Beoordeling of er grond is voor verlening van een verblijfsvergunning asiel

De asielaanvraag wordt beoordeeld aan de hand van de gebruikelijke maatstaven (inclusief die van artikel 31, tweede lid, onder f, Vreemdelingenwet). Het Vluchtelingenverdrag bevat geen bijzondere bepalingen over minderjarige asielzoekers. Het Handboek van de UNHCR met betrekking tot procedures en criteria voor de bepaling van de vluchtelingenstatus bevat in de paragrafen 213 tot en met 219 wel specifieke aandachtspunten over de bepaling van vluchtelingschap van alleenstaande minderjarigen. Hierin staat onder meer dat bij de beoordeling of er sprake is van vluchtelingschap rekening moet worden gehouden met de mate van geestelijke ontwikkeling en volwassenheid van de alleenstaande minderjarige.

7.4 Toetsing aan het bijzondere beleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen

Artikel 3.79 Vreemdelingenbesluit

1. De aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, kan slechts op grond van artikel 16, eerste lid, onder e, van de Wet worden afgewezen, indien de vreemdeling niet bereid is een onderzoek naar of behandeling voor tuberculose te ondergaan of daaraan niet meewerkt.

2. De aanvraag kan niet op grond van artikel 16, eerste lid, onder e, van de Wet worden afgewezen, indien de

vreemdeling de nationaliteit bezit van een van de bij ministeriële regeling vast te stellen landen.

7.4.1 Algemeen

Indien de vreemdeling niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel, dan wordt beoordeeld of de betrokkene in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking ‘Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling’.

In dit kader is van belang of de alleenstaande minderjarige vreemdeling adequate opvang behoeft en of er adequate opvang bij terugkeer beschikbaar is.

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen, die tijdens de procedure een mogelijk onderzoek naar opvangmogelijkheden in het land van herkomst of een ander land frustreren, komen niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier onder de beperking ‘Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling’.

Hiervan is sprake als de betrokkene – ook los van de context van het totale asielrelaas – ongeloofwaardige en tegenstrijdige verklaringen aflegt of indien hij vage, summierere verklaringen aflegt en zaken verzwijgt (de zogeheten ‘jokkende en zwijgende ama’s’) omtrent identiteit, nationaliteit of opvang. Ook indien de aanvraag om een verblijfsvergunning asiel is afgewezen op grond van artikel 31, tweede lid, onder f, Vreemdelingenwet en het relaas mede op grond daarvan als ongeloofwaardig moet worden beschouwd, kan dit leiden tot de conclusie dat de betrokkene het onderzoek frustreert. Het bovenstaande kan ook worden tegengeworpen als de betrokkene jonger is dan vijftien jaar.

Bij het beoordelen of er sprake is van ‘jokken’ of ‘zwijgen’, wordt rekening gehouden met druk, traumata, de geestelijke ontwikkeling en de leeftijd van betrokkene. Van een kind kan immers niet altijd dezelfde mate van volledigheid en gedetailleerdheid worden verwacht als van een volwassene.

7.4.2 Wanneer is opvang noodzakelijk (zelfstandigheid)

Om te bepalen of bij terugkeer de aanwezigheid van adequate opvang noodzakelijk is, moet worden bepaald of aannemelijk is dat de minderjarige

zich zelfstandig kan handhaven.

Indien dat aannemelijk is, behoeft voor terugkeer geen adequate opvang in het land van bestemming aanwezig te zijn. Hierbij zijn de volgende indicatoren van belang:

- a. de leeftijd van de betrokken alleenstaande minderjarige vreemdeling;
- b. de omstandigheden die zijn gelegen in de persoon van de jongere.

Ad a.

Zelfstandigheid wordt niet tegengeworpen indien de alleenstaande minderjarige vreemdeling ten tijde van de beslissing jonger is dan zestien jaar.

Ad b.

Indien de vreemdeling ten tijde van de beslissing zestien jaar of ouder is, is van belang of uit overige omstandigheden, die in de persoon zelf zijn gelegen, aannemelijk is dat hij zich zelfstandig kan handhaven in het buitenland, gerelateerd aan de ter plaatse geldende normen. Hiervan is sprake indien de betrokkene voor zijn komst naar Nederland voor zichzelf heeft gezorgd. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit het feit dat de betrokkene in het land van herkomst of een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan werk had en/of op zichzelf woonde en niet aannemelijk is dat dit serieuze problemen heeft opgeleverd, noch dat serieuze problemen te verwachten waren.

Het moet voorts gaan om werkzaamheden waarvan in redelijkheid verwacht mag worden dat een minderjarige die weer oppakt. Van minderjarigen die werkzaam waren in de prostitutie, als soldaat of strijder, of ten aanzien van wie sprake was van kinderarbeid, wordt niet verwacht dat zij deze werkzaamheden weer oppakken.

Indien wordt geconstateerd dat aannemelijk is dat de alleenstaande minderjarige vreemdeling van zestien jaar of ouder zich zelfstandig kan handhaven en dus geen opvang behoeft, komt hij niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier onder de beperking ‘Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling’.

7.4.3 Wanneer is opvang adequaat

Indien aan de hand van de vorige paragraaf wordt geconstateerd dat de alleenstaande minderjarige vreemde-

ling opvang behoeft, is van belang of voor hem adequate opvang voorhanden is in het land van herkomst of in een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan.

Onder adequate opvang wordt verstaan iedere opvang (ongeacht de vorm) waarvan de omstandigheden niet wezenlijk verschillen van de omstandigheden waaronder opvang wordt geboden aan leeftijdsgenoten die zich in een vergelijkbare positie als de betrokkene bevinden. Dit kan bestaan uit opvang door ouders, familieleden, vrienden, burens, stam-, clan- of dorpsgenoten.

Het bestaan van adequate opvang in een land wordt in ieder geval aangenomen als in het betreffende land een familielid tot in de vierde graad aanwezig is, of indien het de echtgenoot betreft in een niet-erkend traditioneel huwelijk. Adequate opvang wordt voorts aangenomen indien uit feiten en omstandigheden naar voren komt dat een familielid, anders dan hiervoor bedoeld, of een meerderjarige, niet zijnde een familielid adequate opvang kan bieden. Hiervan is onder meer sprake als de meerderjarige de minderjarige al eerder begeleidde of verzorgde op meer dan incidentele basis.

Opvang in een (particuliere) opvanginstelling is aan te merken als adequaat indien de opvanginstelling naar lokale omstandigheden aanvaardbaar is. Indien in het landgebonden asielbeleid (zie C8) is vastgelegd dat algemene opvangvoorzieningen beschikbaar en toereikend zijn, mag ervan worden uitgegaan dat er adequate opvang is. Daadwerkelijke plaatsing behoeft ten tijde van de beschikking niet geregeld te zijn.

Indien in het landgebonden asielbeleid is vastgelegd dat de autoriteiten zorgdragen voor de opvang en dat de opvangvoorzieningen adequaat zijn, behoeft geen onderzoek naar een concrete opvangplaats in een opvanginstelling te worden gedaan.

In al deze gevallen wordt verwacht dat de betrokkenen vertrekken naar het land van herkomst of naar een ander land waar zij redelijkerwijs naar toe kunnen gaan.

7.4.4 Weigeringsgronden

Bij de beoordeling van de vraag of een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'Verblijf als alleenstaan-

de minderjarige vreemdeling' verleend of verlengd moet worden, zijn de gebruikelijke afwijzingsgronden van artikel 16, eerste lid, onder d en e, Vreemdelingenwet van overeenkomstige toepassing, zie artikel 3.56, tweede lid, Vreemdelingenbesluit en Circulaire Regulier onder B1/2.2.4 en B1/2.2.6.

Op grond hiervan is ook artikel 3.79 Vreemdelingenbesluit van overeenkomstige toepassing.

7.5 Geldigheidsduur en verlenging van de verblijfsvergunning

Indien de vreemdeling op grond van het bijzondere beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, wordt deze verleend onder de beperking: 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling'.

De arbeidsmarktaantekening luidt: 'Arbeid niet toegestaan'.

De verblijfsvergunning wordt verleend voor een jaar, maar ten hoogste tot de dag waarop de vreemdeling meerderjarig wordt. De ingangsdatum is de dag waarop de vreemdeling voor het eerst aan de voorwaarden voldoet, maar valt niet voor de datum waarop de asielaanvraag is ingediend en ondertekend.

Indien de verlening plaatsvindt naar aanleiding van het intrekken van een verblijfsvergunning asiel, ligt de ingangsdatum niet voor de datum van de intrekking van de verblijfsvergunning asiel.

Dit is ook van toepassing als de oorspronkelijke asielaanvraag is ingediend vóór 4 januari 2001.

De geldigheidsduur kan twee maal worden verlengd met een jaar, maar ten hoogste tot de dag waarop de vreemdeling meerderjarig wordt. Verlenging vindt alleen plaats indien de betrokken vreemdeling nog voldoet aan de voorwaarden voor verlening van de verblijfsvergunning zoals omschreven in C3/7.2.

7.6 Intrekking en niet-verlenging van de verblijfsvergunning

De aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning regulier onder een beperking die verband houdt met verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling kan op grond van artikel 18, eerste lid, onder f, Vreemdelingenwet

worden afgewezen indien niet wordt voldaan aan de beperking waaronder de vergunning is verleend of een voorschrift dat aan de vergunning is verbonden. Op grond van artikel 18, eerste lid onder e, Vreemdelingenwet kan deze aanvraag worden afgewezen indien de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde of de nationale veiligheid. Op grond van artikel 19 Vreemdelingenwet kan de vergunning om deze redenen ook worden ingetrokken.

Het gaat om de volgende gevallen:

- indien achteraf blijkt dat de vreemdeling ten tijde van de aanvraag meerderjarig was;
- indien de vreemdeling meerderjarig is;
- indien gedurende de looptijd blijkt dat in Nederland een meerderjarige aanwezig is die de verantwoordelijkheid heeft voor de begeleiding of verzorging van de minderjarige of die geacht kan worden die verantwoordelijkheid te hebben;
- indien gedurende de looptijd van de vergunning nieuwe informatie beschikbaar komt, waaruit zou blijken dat er opvangmogelijkheden bestaan in het land van herkomst of in ieder ander land waar de minderjarige vreemdeling redelijkerwijs naar toe kan gaan;
- indien er anderszins sprake is van afwijzingsgronden, zoals openbare-ordeaspecten.

7.7 Voortgezet verblijf

Artikel 3.51 Vreemdelingenbesluit

1. De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, kan onder een beperking, verband houdend met voortgezet verblijf worden verleend aan de vreemdeling die drie jaar in Nederland verblijft als houder van een verblijfsvergunning onder een beperking verband houdend met:

(...)

c. verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling, (...)

(...)

2. De verblijfsvergunning kan worden verleend, indien in de in het eerste lid bedoelde periode is voldaan aan de voorwaarden voor het verlengen van de geldigheidsduur van de oorspronkelijke verblijfsvergunning.

3. (...)

4. De aanvraag wordt niet afgewezen op grond van artikel 16, eerste lid, onder c, van de Wet.

5. (...).

Artikel 3.64 Vreemdelingenbesluit
In afwijking van artikel 3.57 kan de verblijfsvergunning onder een beperking verband houdend met voortgezet verblijf worden verleend voor de duur van vijf jaren.

Artikel 3.67 Vreemdelingenbesluit
1. In afwijking van artikel 3.57, kan de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning worden verlengd met vijf jaren, indien de houder van de verblijfsvergunning op het moment waarop de aanvraag is ontvangen of de beschikking wordt gegeven:

a. (...)

b. *gedurende vijf jaren aaneengesloten rechtmatig verblijf als bedoeld in artikel 8, onder a, van de Wet heeft en het verblijfsrecht niet-tijdelijk in de zin van artikel 3.5 is (...)*

2. (...)

Op grond van artikel 3.51, eerste lid, onder c, Vreemdelingenbesluit kan aan een alleenstaande minderjarige vreemdeling op aanvraag een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Voortgezet verblijf' worden verleend, indien:

a. hij drie jaar in het bezit is geweest van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling' (de tijd dat betrokkene in het bezit is geweest van een vergunning voor asiel bepaalde tijd telt derhalve niet mee); en
b. hij nog minderjarig is; en
c. hij ook overigens nog voldoet aan de voorwaarden voor verlening van de verblijfsvergunning op grond van het bijzonder beleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen; en
d. er overigens geen gronden voor weigering zijn.

De arbeidsmarktaantekening luidt in dit geval: 'Arbeid vrij toegestaan; TWV niet vereist'.

De afkorting TWV staat voor 'tewerkstellingsvergunning' (artikel 1.1 Voorschrift Vreemdelingen).

De vergunning wordt verleend voor vijf jaar. De vergunning kan op grond van artikel 3.67 Vreemdelingenbesluit op aanvraag worden verlengd voor nog eens vijf jaar. Het middelenvereiste (artikel 18, eerste lid, onder d, Vreemdelingenwet) wordt hierbij niet tegengeworpen.

De aard van de verblijfsvergunning onder de beperking 'Voortgezet verblijf' brengt verder met zich dat de verblijfsvergunning niet wordt ingetrokken, en de aanvraag tot verlenging niet wordt afgewezen, indien de vreemdeling niet langer voldoet aan de voorwaarden van het bijzonder beleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen.

Dit laat echter onverlet dat onder toepassing van artikel 18, eerste lid, onder c, Vreemdelingenwet de aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning kan worden afgewezen als blijkt dat de vreemdeling onjuiste gegevens heeft verstrekt of gegevens heeft achtergehouden, terwijl die gegevens tot afwijzing van de oorspronkelijke aanvraag zouden hebben geleid. Op grond van artikel 19 Vreemdelingenwet kan de vergunning om dezelfde reden worden ingetrokken.

7.8 Verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd

Conform artikel 21 Vreemdelingenwet kan de vreemdeling die gedurende vijf jaar in het bezit is van een verblijfsvergunning (regulier dan wel asiel) in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd, mits de vreemdeling op het moment van de aanvraag niet in het bezit is van een verblijfsrecht van tijdelijke aard (zie B1). Dit betekent dat als de vreemdeling op het moment van de aanvraag in het bezit is van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd onder de beperking 'Voortgezet verblijf' en hij minimaal vijf jaar in Nederland heeft verbleven op grond van een verblijfsvergunning, hij in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd.

Is hij evenwel op het moment van de aanvraag in het bezit van een verblijfsvergunning regulier voor verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling, zijnde een verblijfsrecht van tijdelijke aard, dan komt hij niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd.

7.9 Bijzonder overgangsrecht

Artikel 9.4 Vreemdelingenbesluit

1. De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Wet, kan onder een beperking verband houdend met voortgezet verblijf als bedoeld

in artikel 3.4, eerste lid, onder u, worden verleend aan de vreemdeling die inmiddels achttien jaar oud is en aan wie een vergunning tot verblijf onder de beperking verband houdende met verblijf als alleenstaande minderjarige asielzoeker is verleend op grond van een asielaanvraag, welke is ingediend vóór een door Onze Minister te bepalen tijdstip.

2. De aanvraag wordt niet afgewezen op de grond dat de vreemdeling nog geen drie jaren in Nederland verblijft als houder van een verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 3.51, eerste lid.

3. De aanvraag wordt niet afgewezen op grond van artikel 16, eerste lid, onder c, van de Wet.

7.9.1 Algemeen

In artikel 9.4 Vreemdelingenbesluit is een overgangsregeling getroffen voor vreemdelingen die een asielaanvraag hebben ingediend onder het oude beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en die inmiddels achttien jaar oud zijn geworden. De datum, bedoeld in artikel 9.4, eerste lid, Vreemdelingenbesluit is de datum waarop het huidige beleid van kracht is geworden, te weten 4 januari 2001.

Op grond van deze bepaling komen vreemdelingen in beginsel vanaf de achttiende verjaardag in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Voortgezet verblijf', indien zij:

a. in het bezit zijn of worden gesteld van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling', én
b. hun asielaanvraag hebben ingediend vóór 4 januari 2001, én
c. de achttienjarige leeftijd bereiken of reeds hebben bereikt.

De verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling' wordt in de hierboven genoemde gevallen ten hoogste verlengd tot de dag waarop de vreemdeling meerderjarig wordt. Met ingang van zijn achttiende verjaardag kan de vreemdeling vervolgens op aanvraag, behoudens contra-indicaties, in het bezit worden gesteld van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Voortgezet verblijf'.

In de gevallen waarin de geldigheidsduur van een reeds uitgegeven verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleen-

staande minderjarige vreemdeling' nog doorloopt tot na de achttiende verjaardag, kan de vreemdeling een aanvraag indienen om een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Voortgezet verblijf'. Deze wordt, behoudens contra-indicaties, niet geweigerd.

7.9.2 Wisselwerking met inwerkingtreding Vreemdelingenwet 2000

Het overgangsrecht van artikel 9.4 Vreemdelingenbesluit heeft een bijzondere wisselwerking met het overgangsrecht ingevolge de inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet 2000. Hieronder volgen twee schema's, waarin dit is uitgewerkt.

Situatie 1

Er is sprake van een eerste beslissing op de asielaanvraag waarbij ambtshalve een vergunning op grond van het beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen wordt verleend.

Datum 18 jaar	Datum beslissing	Vergunning
Vóór 4-1-01	4-1-01 tot 1-4-01	1) vtv-ama t/m 3-1-01 2) vtv-hum vanaf 4-1-01, per 1-4-01 wordt deze omgezet in vvr onbep
	Vanaf 1-4-01	1) vvr bep 'amv' t/m 3-1-01 2) vvr bep 'Voortgezet verblijf' vanaf 4-1-01 (art 9.4 Vb) (zie onder a)
Op of na 4-1-01	4-1-01 tot 1-4-01	1) vtv-ama tot datum 18 jaar 2) vtv-hum vanaf datum 18 jaar per 1-4-01 wordt deze omgezet in vvr onbep
	Vanaf 1-4-01	1) vvr bep 'amv' tot datum 18 jaar 2) vvr bep 'Voortgezet verblijf' vanaf datum 18 jaar (zie onder b)

Toelichting

Gebruikte afkortingen:

Vtv-ama = Vergunning tot verblijf onder Vreemdelingenwet 1994, onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige asielzoeker'.

Vtv-hum = Vergunning tot verblijf onder Vreemdelingenwet 1994, verleend zonder beperking om klemmenredenen van humanitaire aard.

Vvr onbep = Verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd (onder Vreemdelingenwet 2000).

Vvr bep 'amv' = Verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling' (onder Vreemdelingenwet 2000).

Als er sprake is van een eerste beslissing op de asielaanvraag en de vreemdeling is inmiddels achttien, dan wordt de asielaanvraag mede aange-

merkt als een aanvraag om een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Voortgezet verblijf'. De vreemdeling hoeft deze vergunning dus niet apart aan te vragen.

Voor de ingangsdatum zijn twee data van belang: de datum waarop de vreemdeling achttien is geworden en de datum waarop onderhavig beleid is ingegaan (4 januari 2001).

Indien betrokkene vóór 4 januari 2001 meerderjarig is geworden, dan komt betrokkene tot 3 januari 2001 in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling' (ingangsdatum is de datum van de asielaanvraag).

Vervolgens wordt aan betrokkene een vergunning regulier onder de beperking 'Voortgezet verblijf' verleend met ingangsdatum 4 januari 2001 (datum ingang overgangsbeleid).

Indien betrokkene ná 4 januari 2001 meerderjarig is geworden, dan

komt betrokkene tot zijn achttiende verjaardag in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling'. Vanaf de datum waarop betrokkene achttien is geworden, wordt een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'Voortgezet verblijf' verleend.

Situatie 2

Een vergunning op basis van het beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen is reeds verleend.

Datum aanvraag wijziging beperking / 'Voortgezet verblijf'	Beslissing	Vergunning
Tussen 4-1-01 en 1-4-01	Tussen 4-1-01 en 1-4-01	vtv-hum per datum aanvraag wijziging bep, per 1-4-01 wordt deze omgezet in vvr onbep
	Na 1-4-01	vvr bep 'Voortgezet verblijf'
Na 1-4-01	Na 1-4-01	vvr bep 'Voortgezet verblijf'

Toelichting

Als er een aanvraag tot wijziging beperking (Vreemdelingenwet 1994) of een aanvraag om een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'Voortgezet verblijf' (Vreemdelingenwet 2000) is ingediend, wordt de verblijfsvergunning (indien de aanvraag voor inwilliging in aanmerking komt) verleend vanaf de datum waarop aan alle voorwaarden is voldaan, maar niet eerder dan met ingang van de datum van de aanvraag.

7.9.3 Doorprocederen

Er kunnen zich zaken voordoen waarbij vreemdelingen, die reeds voor inwerkingtreding van de nieuwe Vreemdelingenwet in het bezit zijn gesteld van een (voorwaardelijke) vergunning tot verblijf op grond van het asielbeleid, dan wel op grond van het beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen – welke vervolgens op grond van de Vreemdelingenwet per 1 april is omgezet in een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd, respectievelijk een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling' – doorprocederen voor een andere status.

Het primaire standpunt bij het doorprocederen is, dat indien betrokkene reeds een status heeft, hij dient te concretiseren waarin het belang bij doorprocederen is gelegen. Dit betekent dat de vreemdeling dient te motiveren welke rechten hij wil verkrijgen met de status waarvoor hij doorprocedeert, die hij met de reeds aan hem verleende status niet heeft. Er bestaat een belang wanneer de status waarvoor de vreemdeling doorprocedeert een sterkere positie verschaft dan de huidige status, dan wel eerder verblijf voor onbepaalde tijd in het vooruitzicht stelt.

In de volgende situaties kan sprake zijn van doorprocederen.

Situatie 1

Een vreemdeling is voor 1 april 2001 in het bezit gesteld van een vergunning tot verblijf op grond van het beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen, die na 1 april 2001 is omgezet in een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande vreemdeling'. De vreemdeling procedeert door voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd.

In dit geval wordt het bepaalde in artikel 30, eerste lid, onder b, Vreemdelingenwet in het kader van een redelijke wetsuitleg niet tegengeworpen in de lopende procedure.

Situatie 2

Een vreemdeling is voor 1 april 2001 in het bezit gesteld van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf, die per 1 april 2001 is omgezet in een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. De vreemdeling wil doorprocederen voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling'.

Het bezwaarschrift gericht tegen het niet verlenen van de verblijfsvergunning regulier wordt niet-ontvankelijk verklaard. Immers, de vreemdeling heeft de bescherming gekregen waarvoor hij in eerste instantie een asiel-aanvraag heeft ingediend. In deze is geen belang tot doorprocederen gelegen.

7.10 Bijzonderheden als de minderjarige vreemdeling wordt begeleid

7.10.1 Begeleiding en verzorging

Een minderjarige asielzoeker of vreemdeling wordt in het kader van het bijzondere beleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen niet (langer) als alleenstaand beschouwd als hier te lande op enig moment een meerderjarige al dan niet rechtmatig verblijft, die de verantwoordelijkheid heeft voor de begeleiding of verzorging van de minderjarige, of die geacht kan worden die verantwoordelijkheid te hebben en van wie uit dien hoofde verwacht mag worden dat hij/zij de begeleiding of verzorging van de minderjarige op zich neemt (hierna te noemen: begeleider/verzorger).

De verantwoordelijkheid voor de begeleiding of verzorging wordt in

ieder geval aangenomen indien de meerderjarige een (aangetrouwd) familielid is tot in de vierde graad, zoals een broer/zus, oom/tante, neef/nicht, (over)grootvader/moeder, of indien het de echtgenoot betreft in een niet-erkend traditioneel huwelijk. De verantwoordelijkheid voor de begeleiding of verzorging wordt voorts aangenomen indien uit feiten en omstandigheden naar voren komt dat een familielid, anders dan hiervoor bedoeld, of een meerderjarige, niet zijnde een familielid begeleiding of verzorging kan bieden. Hiervan is onder meer sprake als de meerderjarige de minderjarige al eerder begeleidde of verzorgde op meer dan incidentele basis.

In deze gevallen is artikel 3.56 Vreemdelingenbesluit niet van toepassing, omdat de minderjarige asielzoeker niet alleenstaand is (zie C2/7.1.3). De betrokkene komt derhalve niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling'. Indien de meerderjarige niet de wettelijk vertegenwoordiger is, dient in de voogdij te worden voorzien.

Het bovenstaande geldt ook indien de minderjarige vreemdeling alleen Nederland is binnengekomen en pas later blijkt dat een begeleider/verzorger zich in Nederland bevindt en indien een (aanvankelijk) minderjarige broer of zus van de betrokkene meerderjarig wordt.

Indien de meerderjarige die de verantwoordelijkheid heeft voor de begeleiding of verzorging, of die geacht kan worden die verantwoordelijkheid te hebben, de minderjarige niet begeleidt of verzorgt (bijvoorbeeld ingeval van weigering, vertrek met onbekende bestemming of anderszins), dan wordt de minderjarige niet zonder meer als 'alleenstaand' aangemerkt. Hiervan is sprake als begeleiding of verzorging door de meerderjarige niet mogelijk is dan wel begeleiding of verzorging door de meerderjarige het belang van het kind schaadt. Hiertoe wordt informatie ingewonnen bij of overleg gevoerd met de voogd.

7.10.2 Adequate opvang

Aangezien het om een minderjarige gaat, moet, voordat terugkeer plaatsvindt wel aannemelijk zijn dat de betrokkene zich in het land van herkomst, of in een ander land waar hij

redelijkerwijs naar toe kan gaan, zelfstandig kan handhaven, dan wel dat er naar plaatselijke maatstaven gemeten adequate opvang aanwezig is (zie ook C2/7.5.2).

Van een begeleider/verzorger wordt verwacht dat hij ofwel met de minderjarige reist naar het land van herkomst, of een ander land waar zij redelijkerwijs naar toe kunnen gaan, teneinde aldaar opvang en begeleiding of verzorging te bieden, ofwel dat hij opvang in een andere vorm buiten Nederland regelt. Dit is een voortdurende inspanningsverplichting voor de meerderjarige vreemdeling, die geldt ongeacht de vraag of hij een verblijfsvergunning heeft.

In het geval de begeleider/verzorger Nederland dient te verlaten, bijvoorbeeld omdat hem geen (verder) verblijf in Nederland wordt toegestaan, is adequate opvang voor de minderjarige voorhanden. Immers, de begeleider/verzorger kan de minderjarige opvangen in het land van herkomst, dan wel een ander land waar zij redelijkerwijs naar toe kunnen gaan. Dit is ook van toepassing in het geval van zogeheten 'kindgezinnen' (broers en/of zussen die gezamenlijk in Nederland verblijven of een minderjarige ouder met kind) waarvan ouder of oudste broer/zus in Nederland meerderjarig is geworden. Het kan hier echter ook gaan om andere familieleden tot in de vierde graad, zoals oom/tante, neef/nicht, of (over)grootvader/moeder. Van deze personen wordt immers aangenomen dat zij de verantwoordelijkheid hebben voor de begeleiding of verzorging (zie C2/7.2.2).

Tot slot kan het gaan om een meerderjarige die geen familie is, maar die de minderjarige begeleidt of verzorgt of heeft begeleid of verzorgd.

Wijziging C5/24

De tekst van hoofdstuk C5/24 komt als volgt te luiden:

24 De procedure van alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen

[Artikelen 14 en 16 Vreemdelingenwet, artikelen 3.51 en 3.56 Vreemdelingenbesluit]

24.1 Inleiding

Voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen die een aanvraag om

een verblijfsvergunning asiel willen indienen, geldt grotendeels dezelfde regelgeving als voor andere asielzoekers. Dit geldt ook voor de gevallen waarin de betrokkene jonger is dan twaalf jaar, tenzij hieronder anders is vermeld.

De afwijkingen op de algemene procedure, zoals beschreven in deel 3 van deze Circulaire, zijn in dit hoofdstuk opgenomen.

24.2 Beslistermijn

Ook voor het beslissen op aanvragen van alleenstaande minderjarige asielzoekers geldt de wettelijke beslistermijn van zes maanden. Omdat het hier gaat om een groep ten aanzien waarvan op de overheid een extra verantwoordelijkheid rust, krijgen deze aanvragen prioriteit bij de behandeling. Met het oog op de ontwikkeling van het kind dient de alleenstaande minderjarige asielzoeker zo spoedig mogelijk duidelijkheid te verkrijgen over de verblijfsaanvraag.

Overschrijding van de beslistermijn leidt op zichzelf echter niet tot een verplichting tot verlening van een verblijfsvergunning. Bij de beoordeling van contra-indicaties wordt ook in geval van overschrijding van de beslistermijn uitgegaan van de criteria die gelden voor het afwijzen van een eerste verblijfsaanvraag.

24.3 Aanmelding en indiening van de asielaanvraag

24.3.1 Algemeen

Alleenstaande minderjarige asielzoekers moeten zich aanmelden in een aanmeldcentrum voor het indienen van een asielaanvraag. C3/12 is van toepassing.

Als er sprake is van een tweede of volgende aanvraag, dient de betrokkene conform het gestelde in C5/20 vooraf telefonisch een afspraak te maken voor het indienen van deze asielaanvraag. Conform C5/20.4.1 wordt een nog bestaand recht op opvang door een tweede of volgende asielaanvraag niet aangetast. Een alleenstaande minderjarige vreemdeling krijgt voorrang in de planning voor het indienen van een tweede of volgende asielaanvraag. Een alleenstaande minderjarige vreemdeling van vijftien jaar of ouder die geen recht meer heeft op opvang, bijvoorbeeld omdat hij eerder met onbekende

bestemming was vertrokken en zich later weer meldt terwijl de asielaanvraag inmiddels is afgewezen, kan in afwachting van het indienen van een nieuwe asielaanvraag worden doorverwezen naar een tijdelijke noodvoorziening. De periode van verblijf in een tijdelijke noodvoorziening dient zo kort mogelijk te zijn.

Als de minderjarige asielzoeker bij aanmelding wordt begeleid (anders dan door de ouders), dan dienen de minderjarige asielzoeker en de begeleider ieder een eigen asielaanvraag in. De beide aanvragen worden zoveel mogelijk gezamenlijk behandeld en beoordeeld.

Indien een minderjarige asielzoeker wordt begeleid of verzorgd, of indien er aanwijzingen zijn (bijvoorbeeld uit verklaringen van de minderjarige asielzoeker) dat er familie of een begeleider/verzorger in Nederland aanwezig is, wordt de minderjarige asielzoeker niet als alleenstaande minderjarige asielzoeker geregistreerd. Dit is pas anders als (alsnog) blijkt dat de minderjarige als alleenstaand moet worden aangemerkt.

24.3.2 Eerste aanmelding voor het maken van een afspraak

Als een alleenstaande minderjarige vreemdeling zich meldt bij een aanmeldcentrum om een afspraak te maken voor het indienen van een asielaanvraag, is het gestelde in C3/12.5 van overeenkomstige toepassing.

Gedurende de aanmeldcentrumprocedure kan een leeftijdsonderzoek worden uitgevoerd ter beantwoording van de vraag of de vreemdeling minderjarig dan wel meerderjarig is (zie C5/24.4 en C5/24.5). Beleidsmatig bestaat ook de mogelijkheid om leeftijdsonderzoek toe te passen op de vraag of de vreemdeling ouder of jonger is dan vijftien jaar. Dit onderzoek is thans echter nog in voorbereiding en wordt nog niet uitgevoerd. Ten behoeve van de beoordeling of een leeftijdsonderzoek nodig zal zijn, wordt reeds bij de eerste aanmelding van de alleenstaande minderjarige vreemdeling bezien of er sprake is van twijfel omtrent de minderjarigheid. Hiertoe geeft de Vreemdelingendienst op het aanmeldcentrum, dan wel de ambtenaar belast met de grensbewaking op Schiphol of een andere Schengen-bui-

tengrens, onder verantwoordelijkheid van en in samenspraak met de Immigratie- en Naturalisatiedienst, een indicatie. Dit is een eerste indicatie met een voorlopig karakter. Er zijn vier situaties te onderscheiden:

- a. er bestaat geen twijfel over de minderjarigheid;
- b. de jongere meldt zich bij een aanmeldcentrum in het land en er is twijfel over de minderjarigheid;
- c. de jongere meldt zich bij een Schengen-buitengrens en er is twijfel over de minderjarigheid;
- d. de jongere kwam al eerder niet in aanmerking voor een verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling vanwege twijfel aan de minderjarigheid.

Ad a: Geen twijfel over de minderjarigheid

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen ten aanzien van wie geen twijfel bestaat over de minderjarigheid worden in beginsel direct opgenomen in de aanmeldcentrumprocedure. Wanneer het proces in het aanmeldcentrum dit niet toelaat (bijvoorbeeld vanwege de hoge instroom of gebrek aan tolken) is het mogelijk dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen in de leeftijd van vijftien tot achttien jaar voor een korte termijn naar een tijdelijke noodvoorziening worden verwezen. Bij het maken van een afspraak voor het indienen van een asielaanvraag krijgt deze categorie voorrang.

De keuze van het aanmeldcentrum waar de minderjarige zijn aanvraag kan indienen, wordt bepaald door C3/11.1 en de categoriale instroomtoewijzing.

Ad b: De jongere meldt zich bij een aanmeldcentrum in het land en er is twijfel over de minderjarigheid

Met alleenstaande jongeren die zich melden bij een aanmeldcentrum in het land en ten aanzien van wie twijfel bestaat omtrent de minderjarigheid, wordt in principe een afspraak gemaakt voor indiening van een asielaanvraag in het aanmeldcentrum Rijsbergen, ongeacht de categoriale instroomtoewijzing. In afwachting van de indiening van de asielaanvraag kan een jongere ten aanzien van wie twijfel bestaat omtrent de minderjarigheid in een tijdelijke noodvoorziening verblijven.

Ad c: De jongere meldt zich aan een Schengen-buitengrens en er is twijfel over de minderjarigheid

Na het geven van een eerste leeftijdsindicatie wordt, na bijzondere aanwijzing van de Immigratie- en Naturalisatiedienst, door de ambtenaar belast met de grensbewaking een maatregel ex artikel 6, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet opgelegd. Betrokkene wordt daarna overgebracht naar aanmeldcentrum Schiphol voor het indienen van een asielaanvraag, dan wel geplaatst in het Grenshospitium in afwachting van de start van de asielprocedure. Jongeren ten aanzien van wie geen twijfel bestaat omtrent de minderjarigheid, worden niet geplaatst in het Grenshospitium. De toegangsweigerings is in dat geval gebaseerd op artikel 6, eerste lid, Vreemdelingenwet.

Ad d: De jongere kwam al eerder niet in aanmerking voor een verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling vanwege twijfel aan de leeftijd

Indien tijdens een eerdere procedure twijfel over de opgegeven leeftijd is blijven bestaan, zodat betrokkene niet in het bezit werd gesteld van een verblijfsvergunning op grond van het beleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen, is bij een nieuwe aanvraag de normale procedure voor meerderjarige asielzoekers van toepassing. Dit wordt slechts anders als de jongere alsnog onomstotelijk aantoonbaar dat hij minderjarig is.

24.3.3 Het ondertekenen van de asielaanvraag

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen moeten hun asielaanvraag indienen in een aanmeldcentrum. C3/12 is van toepassing. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen van twaalf jaar en ouder worden in beginsel geacht tot een redelijke waardering van hun belangen in staat te zijn. Zij ondertekenen de aanvraag zelfstandig en mede ten behoeve van hun eventuele inwonende kinderen.

Minderjarige vreemdelingen jonger dan twaalf jaar moeten hun asielaanvraag eveneens indienen in een aanmeldcentrum. In dit verband worden zij niet tot een redelijke waardering van hun belangen in staat geacht. Daarom wordt de feitelijke onderte-

kening van het formulier M35-H uitgevoerd door de voogd. Indien de voogdij nog niet is geregeld, dient dit eerst te gebeuren alvorens de asielaanvraag wordt ondertekend en de asielprocedure een aanvang kan nemen. Voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen jonger dan twaalf jaar kan de asielaanvraag worden ingediend door een zaakwaarnemer.

24.4 Eerste gehoor

24.4.1 Algemeen

Tijdens het eerste gehoor wordt gerichte aandacht besteed aan de identiteit, nationaliteit en reisroute van de alleenstaande minderjarige asielzoeker. Alleenstaande minderjarige asielzoekers van twaalf jaar en ouder worden zelfstandig gehoord. In het eerste gehoor wordt gevraagd naar eventuele hulp bij de komst naar Nederland, zoals de reisagent, reisroutes, transportmiddelen, betaling, etcetera.

Van alleenstaande minderjarige asielzoekers jonger dan twaalf jaar worden alleen de belangrijkste gegevens opgenomen, namelijk:

- personalia;
- spreekta(a)(l)(en);
- laatste adres in het land van herkomst;
- gegevens ouders, familie en laatst begeleidenden/verzorgenden (indien de ouders overleden zijn) met hun verblijfplaatsen;
- korte reisroute.

Indien de betrokken asielzoeker er niet in slaagt zijn leeftijd met documenten aan te tonen of anderszins aanneemelijk te maken, dient de hoorambtenaar in overleg met tenminste een beslisambtenaar vast te stellen of er sprake is van evidente meerderjarigheid, dan wel een zodanige twijfel aan de opgegeven leeftijd dat de betrokkene in de gelegenheid moet worden gesteld zijn leeftijd alsnog aan te tonen middels een leeftijdsonderzoek.

24.4.2 Handelwijze als vooraf geen twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd

Indien ten aanzien van een alleenstaande minderjarige asielzoeker op grond van het eerste gehoor geen twijfel (meer) bestaat over de minderjarigheid, wordt beoordeeld of op verantwoorde en zorgvuldige wijze reeds binnen de aanmeldcentrumprocedure kan worden vastgesteld dat de betrokkene niet in aanmerking komt voor een verblijfsti-

tel. Indien dat niet op verantwoorde en zorgvuldige wijze mogelijk is, wordt de betrokkene doorverwezen naar een opvanglocatie.

Indien op grond van het eerste gehoor alsnog twijfel ontstaat over de minderjarigheid, wordt de vreemdeling in de gelegenheid gesteld een leeftijdsonderzoek aan te vragen, ook indien dit onderzoek niet meer binnen de aanmeldcentrumprocedure afgerond zal kunnen worden. Tevens wordt bezien in hoeverre het nog mogelijk is het leeftijdsonderzoek binnen de aanmeldcentrumprocedure te doen plaatsvinden. Is dit mogelijk, dan geldt het gestelde in C5/24.4.3. Is dit niet mogelijk, dan wordt betrokkene doorgeplaatst naar een opvanglocatie, van waaruit de procedure rond het leeftijdsonderzoek wordt gestart.

24.4.3 Handelwijze als vooraf twijfel bestaat aan de minderjarigheid

Indien de betrokken asielzoeker zijn gestelde leeftijd niet met documenten aan kan tonen en er getwijfeld wordt aan de minderjarigheid, kan hij zijn gestelde leeftijd alsnog aantonen door het ondergaan van een leeftijdsonderzoek, tenzij:

- a. er sprake is van evidente meerderjarigheid;
- b. de uitslag van het leeftijdsonderzoek geen verschil zou uitmaken voor de beslissing omtrent de aanspraken van de betrokkene op verblijf of opvang.

Ad a: Evidente meerderjarigheid

Er is sprake van evidente meerderjarigheid, indien de medewerker die de vreemdeling hoort in samenspraak met een (andere) beslismedewerker aan de hand van de uiterlijke kenmerken of aan de hand van de verklaringen van de asielzoeker tot de conclusie komt dat de betrokkene evident achtien jaar of ouder moet zijn. De leeftijd wordt geschat aan de hand van optische waarneming. Tegenstrijdige of vage verklaringen over de opgegeven leeftijd, schoolperiode en dergelijke, en het gedrag van de asielzoeker spelen een rol bij de beantwoording van de vraag of sprake is van evidente meerderjarigheid.

Indien er sprake is van evidente meerderjarigheid, bestaat geen aanleiding om betrokkene in de gelegenheid te stellen zijn minderjarigheid alsnog aan te tonen door middel van een leeftijds- onderzoek.

Ad b: De uitslag maakt geen verschil voor de aanspraken op verblijf of opvang Leeftijdsonderzoek is niet aan de orde, indien de uitslag niet van belang is voor de vraag of en in hoeverre de jongere aanspraak maakt op verblijf of opvang.

In de praktijk betekent dit, dat leeftijdsonderzoek niet ter sprake komt in de gevallen waarin geen twijfel bestaat over de minderjarigheid en waarin reeds op voorhand duidelijk is dat de jongere niet in aanmerking komt voor verblijf.

Voorlichting over het leeftijdsonderzoek

Indien een leeftijdsonderzoek aan de orde is, wordt de betrokkene tijdens het eerste gehoor gewezen op de mogelijkheid van het ondergaan van een leeftijdsonderzoek. In het geval de asielzoeker een zwangere vrouw is, wordt zij erop gewezen dat het onderzoek pas na de zwangerschap kan plaatsvinden. Tijdens de zwangerschap wordt geen leeftijdsonderzoek uitgevoerd.

De asielzoeker wordt goed voorgelicht over de procedure en methode van het leeftijdsonderzoek en de mogelijke consequenties ervan. Hierbij wordt vermeld dat, indien de uitslag onvoldoende zekerheid omtrent de leeftijd oplevert, de betrokkene na verloop van geruime tijd nogmaals kan worden opgeroepen voor een leeftijdsonderzoek. Het geldende protocol inzake leeftijdsonderzoek bij alleenstaande minderjarige asielzoekers wordt uitgelegd en overhandigd. Dit gebeurt in een taal waarvan betrokkene heeft aangegeven deze te begrijpen of waarvan redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij deze begrijpt.

De hoorambtenaar dient zich ervan te vergewissen dat de asielzoeker begrijpt wat het leeftijdsonderzoek inhoudt en legt dit vast in het rapport van eerste gehoor, dan wel het rapport van bevindingen. Betrokkene wordt vervolgens in de gelegenheid gesteld het leeftijdsonderzoek aan te vragen.

Indien de asielzoeker aangeeft geen leeftijdsonderzoek te willen aanvragen, wordt hij erop gewezen dat in dat geval de twijfel aan de opgegeven leeftijd blijft bestaan en dat hij niet nogmaals in de gelegenheid wordt gesteld te verzoeken om een leeftijdsonderzoek. Betrokkene zal dan zelf zijn leeftijd moeten aantonen. De asielaanvraag kan, indien de vreemdeling zijn gestelde leeftijd niet kan aantonen, verder in de

aanmeldcentrumprocedure worden behandeld. Bij de verdere behandeling wordt aangenomen dat de vreemdeling meerderjarig is.

Het ondertekenen van het verzoek om een leeftijdsonderzoek

Indien betrokkene te kennen geeft gebruik te willen maken van het aanbod van een leeftijdsonderzoek, dient hij hiertoe een in tweevoud ondertekend schriftelijk verzoek in. Dit verzoek kan alleen door betrokkene zelfstandig worden ondertekend indien hij, volgens zijn eigen verklaring, ten tijde van de ondertekening van het verzoek zestien jaar of ouder is.

Indien de betrokkene opgeeft jonger te zijn dan zestien jaar, dient op grond van artikel 7:450, tweede lid, Burgerlijk Wetboek tevens de voogd toestemming te geven voor het verrichten van het leeftijdsonderzoek. Voogdij-instelling De Opbouw heeft hiertoe een algemene toestemmingsverklaring opgesteld, die van toepassing is op alle jongeren die onder haar voogdij staan of komen te staan. Indien de betrokkene uiteindelijk minderjarig blijkt te zijn, dekt deze verklaring de vereiste toestemming van de voogd. Indien de betrokkene uiteindelijk meerderjarig blijkt te zijn, was achteraf bezien voorafgaande toestemming van een voogd geen vereiste.

In het verzoek om een leeftijdsonderzoek wordt tevens de mededeling op grond van artikel 7:464, tweede lid, onder b, Burgerlijk Wetboek opgenomen, dat de vreemdeling niet als eerste de uitslag en de gevolgtrekking van het onderzoek wenst te vernemen en dat hij de Immigratie- en Naturalisatiedienst toestemming verleent voor inzage in en afschrift van de bescheiden zoals bedoeld in artikel 7:454 Burgerlijk Wetboek.

Indien de vreemdeling ten tijde van de ondertekening van het verzoek een voorbehoud maakt ten aanzien van deze mededeling, wordt hij erop gewezen dat in dat geval de twijfel aan de opgegeven leeftijd blijft bestaan. Betrokkene zal dan zelf zijn leeftijd moeten aantonen. De asielaanvraag wordt zonder verder uitstel in de aanmeldcentrumprocedure behandeld. Bij de verdere behandeling wordt aangenomen dat de vreemdeling meerderjarig is.

Indien de vreemdeling zijn toestemming tot voorinzage na het onderzoek intrekt, geldt hetzelfde. De aanmeldcentrumprocedure begint in dat geval

opnieuw, aangezien er reden is om aan te nemen dat er sprake is van een andere identiteit.

24.5 Uitvoering van het leeftijdsonderzoek

24.5.1 Logistiek

Vanuit aanmeldcentrum Rijsbergen

Nadat betrokkene het verzoek om een leeftijdsonderzoek heeft ondertekend, wordt hij naar het Regionaal Diagnostisch Centrum te Eindhoven gebracht, alwaar de benodigde röntgenfoto's worden gemaakt. Dit geldt ook voor jongeren die stellen te behoren tot de categorie beleidsmatig niet-verwijderbaren en voor jongeren die mogelijk geclaimd kunnen worden in het kader van de Overeenkomst van Dublin. Na het onderzoek wordt betrokkene teruggebracht naar aanmeldcentrum Rijsbergen, in afwachting van de resultaten van het onderzoek.

Vanuit aanmeldcentrum Schiphol

Nadat betrokkene het verzoek om een leeftijdsonderzoek heeft ondertekend, wordt hij ofwel naar het Regionaal Diagnostisch Centrum te Eindhoven, ofwel naar een andere daartoe geschikte locatie gebracht, alwaar de benodigde röntgenfoto's worden gemaakt. De beschikking ex artikel 6, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet is ook van toepassing op de tijdelijke (over)plaatsing naar de locatie waar de röntgenfoto's worden afgenomen. Hierna wordt betrokkene teruggebracht naar Schiphol. De toegangswegering blijft steeds gehandhaafd. De betrokkene wordt niet in het Grenshospitium geplaatst indien er geen twijfel is omtrent de minderjarigheid.

Vanuit andere aanmeldcentra en opvanglocaties in het land

Indien na het eerste gehoor in een aanmeldcentrum in het land alsnog twijfel is ontstaan over de opgegeven leeftijd, wordt de vreemdeling, nadat hij het verzoek om een leeftijdsonderzoek heeft ondertekend, ofwel naar het Regionaal Diagnostisch Centrum te Eindhoven, ofwel naar een andere daartoe geschikte locatie gebracht, alwaar de benodigde röntgenfoto's worden gemaakt. Vervolgens wordt de vreemdeling teruggebracht naar het aanmeldcentrum waar de aanvraag is ingediend.

Vreemdelingen aan wie rechtens de vrijheid is ontnomen

Nadat betrokkene het verzoek om een leeftijdsonderzoek heeft ondertekend, wordt hij ofwel naar het Regionaal Diagnostisch Centrum te Eindhoven, ofwel naar een andere daartoe geschikte locatie gebracht, alwaar de benodigde röntgenfoto's worden gemaakt. De vrijheidsontneming wordt hiervoor niet opgeheven. Hierna wordt betrokkene teruggebracht naar de plaats waar hij rechtens van zijn vrijheid wordt beroofd.

24.5.2 Resultaten van het leeftijdsonderzoek en de consequenties daarvan

Het leeftijdsonderzoek in het kader van de aanmeldcentrumprocedure kan vier resultaten opleveren:

- a. De opgegeven minderjarige leeftijd is aannemelijk;
- b. Betrokkene is minderjarig, maar de opgegeven leeftijd is te laag;
- c. Betrokkene is meerderjarig;
- d. Het leeftijdsonderzoek kan niet binnen de aanmeldcentrumprocedure afgerond worden.

ad a. De opgegeven minderjarige leeftijd is aannemelijk

Indien uit de röntgenfoto's naar voren komt dat de opgegeven minderjarige leeftijd aannemelijk is, wordt deze leeftijd in het vervolg van de procedure aangehouden.

ad b. Betrokkene is minderjarig, maar de opgegeven leeftijd is te laag

Het leeftijdsonderzoek wordt thans uitgevoerd ter beantwoording van de vraag of de vreemdeling minderjarig dan wel meerderjarig is. Beleidsmatig bestaat ook de mogelijkheid om leeftijdsonderzoek toe te passen op de vraag of de vreemdeling ouder of jonger is dan vijftien jaar. Dit onderzoek is thans echter nog in voorbereiding. In de gevallen waarin wordt aangegeven dat betrokkene minderjarig is, maar dat de opgegeven leeftijd te laag is, en in de gevallen waarin meerderjarigheid niet wordt uitgesloten, wordt in eerste instantie uitgegaan van de minderjarigheid. De uitslag van het onderzoek kan wel worden betrokken bij het vaststellen dat de verklaringen van de vreemdeling ongeloofwaardig zijn.

ad c. Betrokkene is meerderjarig

Binnen de aanmeldcentrumprocedure is het onderzoeksverslag gereed waarin wordt vastgesteld dat betrokkene meer-

derjarig is. De aanvraag wordt verder conform het normale beleid voor volwassen asielzoekers afgehandeld, zo mogelijk binnen de aanmeldcentrumprocedure.

Nu naar voren is gekomen dat betrokkene een andere leeftijd heeft, wordt de vreemdeling op basis van de onderzoeksresultaten een nieuwe geboortedatum toegekend. Conform C3/12.2.5 beginnen de 48 proces-uren opnieuw.

ad d. Het leeftijdsonderzoek kan niet binnen de aanmeldcentrumprocedure afgerond worden

In het geval dat niet binnen de aanmeldcentrumprocedure een resultaat kan worden bepaald, kan dus ook de beslissing niet in het aanmeldcentrum worden genomen, tenzij op verantwoorde en zorgvuldige wijze reeds binnen de aanmeldcentrumprocedure kan worden vastgesteld dat de betrokkene niet in aanmerking komt voor een verblijfstitel.

Herhaald leeftijdsonderzoek

Het kan op voorhand niet worden uitgesloten dat in de gevallen van voortgezette beoordeling alsnog wordt geconcludeerd dat de betrokkene meerderjarig is of dat de opgegeven leeftijd onjuist is, ook al is die conclusie aanvankelijk niet getrokken om redenen van zorgvuldigheid of redenen van andere aard.

Voorts is het in individuele gevallen mogelijk dat het leeftijdsonderzoek niet met voldoende zekerheid tot een conclusie omtrent de minderjarige leeftijd kan leiden. In die gevallen kan de betrokkene na verloop van tijd (dit kan zijn na enige jaren) opnieuw worden opgeroepen voor een leeftijdsonderzoek om te bezien of het bot zich inmiddels zodanig heeft ontwikkeld dat een voldoende zekere conclusie (met terugwerkende kracht) mogelijk is over de vraag of de vreemdeling meerder- of minderjarig is.

Zolang hierover geen uitsluitel is, krijgt de vreemdeling op dit punt het voordeel van de twijfel in de verdere procedure, tenzij hij op belangrijke punten vage, summier, tegenstrijdige of ongeloofwaardige verklaringen aflegt. Het dossier van de betrokkene wordt in deze gevallen, nadat de procedure is afgerond, gezonden aan de Unit Landelijke Aantaken van de Immigratie- en Naturalisatiedienst, Regionale Directie Zuid-Oost.

24.6 Procesbeslissing na de eerste fase

Aan het eind van de eerste fase van de aanmeldcentrumprocedure wordt conform het gestelde in C3/12.8 beoordeeld welke zaken zich lenen voor het nader horen in het aanmeldcentrum. Dit is het geval wanneer er een mogelijkheid is om op basis van het gestelde in C3/12.8 de asielaanvraag in het aanmeldcentrum af te wijzen of wanneer er indicaties zijn dat de Overeenkomst van Dublin van toepassing is.

Indien de minderjarige asielzoeker wordt verwezen naar een opvanglocatie hier te lande, dient voogdij-instelling De Opbouw hierover geïnformeerd te worden, tenzij de minderjarige vreemdeling ten tijde van de aanvraag 17,5 jaren of ouder was. De relevante stukken van het dossier worden meegezonden en De Opbouw wordt geïnformeerd over eventuele bijzonderheden in de betreffende zaak.

24.7 Het nader gehoor in het aanmeldcentrum

Alleenstaande en begeleide minderjarige asielzoekers van twaalf jaar en ouder worden zelfstandig gehoord. Beleidsmatig is er de mogelijkheid om alleenstaande en begeleide minderjarige asielzoekers jonger dan twaalf jaar eveneens standaard te gaan horen. Dit dient te geschieden in speciale, kindvriendelijke hoorruimtes en door speciaal daarvoor aangewezen en opgeleide hoorambtenaren.

Thans worden voorbereidingen getroffen om de juiste omstandigheden te realiseren. Tot nader order worden kinderen jonger dan twaalf jaar daarom in beginsel nog niet gehoord. Horen kan slechts op verzoek van de wettelijk vertegenwoordiger.

Het nader gehoor wordt niet eerder afgenomen dan nadat het resultaat van een eventueel leeftijdsonderzoek beschikbaar is. Dit laat onverlet dat in afwachting van het resultaat de vreemdeling aanvullend gehoord kan worden omtrent zijn identiteit, nationaliteit en reisroute.

Indien er geen twijfel (meer) is over de opgegeven leeftijd van de vreemdeling, zal de hoorambtenaar tijdens het nader gehoor speciale aandacht besteden aan het achterhalen van gegevens met betrekking tot de zelfstandigheid van de betrokkene en aan de mogelijke aanwezigheid van adequate opvang in het land van herkomst of ieder ander land waar de minderjarige asielzoeker redelijkerwijs naar toe kan gaan.

Indien het voornemen bestaat om een Dublinclaim te leggen, wordt in de aanmeldcentrumprocedure een Dublingehoor afgenomen.

24.8 Beslissing in het aanmeldcentrum

De beslissing op de asielaanvraag van een (gestelde) alleenstaande minderjarige asielzoeker kan onder de volgende omstandigheden in het aanmeldcentrum plaatsvinden:

- a. de Overeenkomst van Dublin is van toepassing én het claimakkoord is binnen de aanmeldcentrumprocedure beschikbaar (dan volgt een afwijzing van de asielaanvraag op grond van artikel 30, onder a, Vreemdelingenwet);
- b. er is sprake van evidente meerderjarigheid;
- c. er is sprake van twijfel aan de gestelde leeftijd en de asielzoeker heeft te kennen gegeven geen leeftijdsonderzoek te willen aanvragen;
- d. de asielzoeker vraagt een leeftijdsonderzoek aan maar weigert te verklaren dat hij aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst het recht op voorinzage verleent, dan wel trekt deze verklaring weer in;
- e. binnen de daarvoor bestemde periode in het aanmeldcentrum is het onderzoekresultaat gereed gekomen waaruit blijkt dat de betrokkene meerderjarig is;
- f. er is sprake van een herhaalde aanvraag in de zin van artikel 4:6 Algemene wet bestuursrecht;
- g. er kan anderszins op verantwoorde en zorgvuldige wijze reeds binnen de aanmeldcentrumprocedure worden vastgesteld dat de betrokkene niet in aanmerking komt voor een verblijfstitel;
- h. de asielaanvraag kan in het aanmeldcentrum worden afgewezen, terwijl in overeenstemming met het landgebonden asielbeleid (zie C8) de ambts-halve toets aan het beleid voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen in beraad wordt gehouden (de zogeheten gescheiden afdoening).

Ad a. De Overeenkomst van Dublin

Ten aanzien van (gestelde) alleenstaande minderjarige asielzoekers wordt, conform C1/2.2 onderzocht of een ander Dublinland verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek. Indien het claimakkoord binnen de aanmeldcentrumprocedure beschikbaar is, leidt dit tot een afwijzing in het aanmeldcentrum op grond van artikel 30, onder a, Vreemdelingenwet.

Ad b. Er is sprake van evidente meerderjarigheid

Indien ook na het nader gehoor in het aanmeldcentrum, waarin de asielzoeker de gelegenheid krijgt zijn minderjarige leeftijd aannemelijk te maken, het oordeel wordt gehandhaafd dat er sprake is van evidente meerderjarigheid, wordt de beslissing op de asielaanvraag in het aanmeldcentrum genomen als de inhoud van het asielrelaas daartoe aanleiding geeft. In de beschikking wordt gemotiveerd welke omstandigheden hebben geleid tot de conclusie dat de betrokkene evident meerderjarig is.

De asielaanvraag wordt voorts behandeld zoals de aanvraag van een volwassen asielzoeker. Daarbij is van belang dat indien sprake is van evidente meerderjarigheid, er al snel eveneens twijfels bestaan omtrent de geloofwaardigheid van de door de asielzoeker afgelegde overige verklaringen.

Ad c. De asielzoeker geeft te kennen geen leeftijdsonderzoek te willen aanvragen

Indien de asielzoeker zijn gestelde leeftijd niet met documenten kan aantonen en aangeeft geen leeftijdsonderzoek te willen aanvragen, blijft twijfel over de minderjarigheid bestaan. Neemt de betrokkene deze twijfel niet weg, dan kan zijn asielaanvraag, indien het relaas daartoe aanleiding geeft, in de aanmeldcentrumprocedure worden afgewezen, waarbij wordt uitgegaan van de meerderjarigheid.

Ad d. Weigering verlenen recht op voorinzage

In het verzoek om een leeftijdsonderzoek wordt de mededeling op grond van artikel 7:464, tweede lid, onder b, Burgerlijk Wetboek opgenomen, dat de vreemdeling niet als eerste de uitslag en de gevolgtrekking van het onderzoek wenst te vernemen en dat hij de Immigratie- en Naturalisatiedienst toestemming verleent voor inzage in en afschrift van de bescheiden zoals bedoeld in artikel 7:454 Burgerlijk Wetboek.

Indien de vreemdeling ten tijde van de ondertekening van het verzoek een voorbehoud heeft gemaakt ten aanzien van deze mededeling en hij geen toestemming geeft aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst voor inzage in het onderzoekresultaat betekent dit dat de twijfel aan de opgegeven leeftijd blijft bestaan. Betrokkene zal dan zelf zijn leeftijd moeten aantonen. De asielaan-

vraag wordt zonder verder uitstel in de aanmeldcentrumprocedure behandeld. Bij de verdere behandeling wordt aangenomen dat de vreemdeling meerderjarig is.

Indien de vreemdeling zijn toestemming tot voorinzage na het onderzoek intrekt, geldt hetzelfde. De aanmeldcentrumprocedure begint in dat geval opnieuw, aangezien er reden is om aan te nemen dat er sprake is van een andere identiteit.

Ad e. Uit het leeftijdsonderzoek blijkt dat de betrokkene meerderjarig is

Indien de onderzoeksresultaten binnen de aanmeldcentrumprocedure beschikbaar komen en hieruit blijkt dat de betrokken asielzoeker meerderjarig is, kan de asielaanvraag in het aanmeldcentrum worden afgewezen, indien het asielrelaas daartoe aanleiding geeft. Het feit dat betrokkene onjuiste verklaringen heeft afgelegd over zijn leeftijd kan als contra-indicatie voor de geloofwaardigheid van het relaas worden aangemerkt.

Ad g. Er kan anderszins binnen de aanmeldcentrumprocedure worden afgewezen.

Hiervan is bijvoorbeeld sprake indien er sprake is van criminele antecedenten. Hiervan is sprake als de betrokkene – ook los van de context van het totale asielrelaas – ongeloofwaardige en tegenstrijdige verklaringen aflegt of indien hij vage, summier verklarings aflegt en zaken verzwijgt (de zogeheten ‘jokkende en zwijgende ama’s’) omtrent identiteit, nationaliteit of opvang. Hiervan is voorts sprake indien op verantwoorde en zorgvuldige wijze binnen de aanmeldcentrumprocedure kan worden beslist dat de betrokkene zich zelfstandig kan handhaven of dat er adequate opvang is in het land van herkomst of een ander land waar de betrokkene redelijkerwijs naar toe kan gaan. Dit kan blijken uit een algemeen ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken of uit verklaringen van de betrokkene zelf.

Ad h. Gescheiden afdoening

Indien dit in het landgebonden asielbeleid (zie C8) is vastgelegd, kan worden besloten om de afwijzing van de asielaanvraag en de toetsing aan het beleid voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen te doen plaatsvinden in twee separate beschikkingen.

Het doel hiervan is een sneller en beter

onderzoek naar identiteit, nationaliteit en opvang mogelijk te maken. Zolang niet definitief is vastgesteld dat de asielzoeker geen vluchteling is, mag geen contact worden opgenomen met de autoriteiten van het land van herkomst en kan van de asielzoeker ook niet worden verlangd dat hij in contact treedt met die autoriteiten om identiteitsdocumenten te verkrijgen. Dit zou immers een veiligheidsrisico voor de betrokkene of zijn familie met zich mee kunnen brengen. Onderzoek naar identiteit, nationaliteit en opvang dient in die periode omzichtig plaats te vinden. Indien de asielaanvraag in het aanmeldcentrum wordt afgewezen en een eventueel ingesteld beroep door de rechter ongegrond is verklaard, ontstaat de mogelijkheid om een grondiger onderzoek naar identiteit, nationaliteit en opvang te doen plaatsvinden, waarvan de resultaten worden meegenomen bij de beoordeling of de betrokkene in aanmerking komt voor verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling. Nadat de asielaanvraag in het aanmeldcentrum is afgewezen, wordt de alleenstaande minderjarige vreemdeling doorgezonden naar een opvanglocatie hier te lande. Aldaar wordt géén nieuw nader gehoor afgenomen, aangezien de asielprocedure (althans in eerste aanleg) reeds is afgerond.

In andere gevallen dan hierboven genoemd onder a tot en met g vindt de verdere behandeling van de asielaanvraag plaats na doorverwijzing naar een opvanglocatie.

De Opbouw dient geïnformeerd te worden zodra bekend is waar de betrokkene gaat verblijven (als de verblijfplaats na het aanmeldcentrum bekend is) en indien verwacht wordt dat de voogdij geregeld moet worden. De Opbouw hoeft niet geïnformeerd te worden als een alleenstaande of begeleide minderjarige vreemdeling ten tijde van de aanvraag 17,5 jaren of ouder is.

Ratio achter de regeling is dat De Opbouw geïnformeerd moet zijn over de aanwezigheid in het aanmeldcentrum van minderjarigen over wie zij naar alle waarschijnlijkheid op korte termijn de voogdij zal moeten aanvragen.

24.9 Situatie na doorverwijzing naar de opvang

24.9.1 Recht op opvang

Uitgangspunt is, dat minderjarige

vreemdelingen en asielzoekers geen verstrekkingen worden onthouden. Op grond van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 1997 wordt aan alleenstaande minderjarige asielzoekers, wier asielaanvraag binnen 48 proces-uren is afgewezen, in afwijking van de hoofdregel, opvang geboden.

Op grond van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 1997 wordt aan alleenstaande minderjarige asielzoekers, ten aanzien van wie de Minister overweegt de aanvraag af te wijzen op grond van artikel 30, onder a van de Vreemdelingenwet 2000, in afwijking van de hoofdregel, opvang geboden.

Indien er sprake is van meerdere kinderen uit één gezin, waarvan één van de kinderen in Nederland meerderjarig is geworden, dan is er geen sprake van een wettelijke zorgplicht van de meerderjarige ten opzichte van de minderjarige. In het geval het meerderjarig geworden kind niet (langer) in aanmerking komt voor opvang, kan het minderjarige kind (blijven) gebruik maken van de voorzieningen op grond van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 1997, ook al wordt het in het kader van het bijzonder beleid inzake alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen niet langer als alleenstaand beschouwd.

Indien ten aanzien van een alleenstaande minderjarige asielzoeker een Dublinclaim is gelegd en er geen twijfel is omtrent de minderjarigheid van de vreemdeling, dan wel er nog geen definitieve uitslag van het leeftijdsonderzoek is, dan krijgt de jongere tot aan de feitelijke overdracht opvang op grond van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 1997.

Dit geldt ook als de asielaanvraag is ingediend in Aanmeldcentrum Schiphol. De toegangswegering blijft in dit geval gehandhaafd en is dan gebaseerd op artikel 6, eerste lid, Vreemdelingenwet.

Indien het gaat om een Dublinclaimant die evident meerderjarig is, ten aanzien van wie twijfel bestaat omtrent de leeftijd en die geen leeftijdsonderzoek heeft willen aanvragen, of die volgens het resultaat van het leeftijdsonderzoek meerderjarig is, wordt geen opvang (meer) geboden. Indien de aanvraag is ingediend in Aanmeldcentrum Schiphol, wordt in die gevallen de toe-

gang geweigerd op grond van artikel 6, eerste en tweede lid, Vreemdelingenwet.

Indien pas later twijfel is ontstaan over de vraag of de betrokkene op grond van zijn leeftijd in aanmerking komt voor opvang, kan alsnog een leeftijdsonderzoek worden aangevraagd.

24.9.2 Maatregelen van toezicht en verstrekking van het W-document

Het gestelde in C3/13.2 is van toepassing. Minderjarige asielzoekers jonger dan twaalf jaar die niet worden begeleid door een ouder of voogd uit het land van herkomst ontvangen een W-document. C3/13.3 is van toepassing.

24.9.3 Nader gehoor

Het gestelde in 24.7 is van toepassing.

24.9.4 Onderzoek in het buitenland naar adequate opvang

Indien uit feiten en omstandigheden niet aannemelijk is dat de alleenstaande minderjarige vreemdeling zich zelfstandig staande zal kunnen houden (zie 7.4), kan onderzoek door het ministerie van Buitenlandse Zaken geïndiceerd zijn indien in het land van herkomst of in een ander land waar de vreemdeling redelijkerwijs naar toe kan gaan, geen adequate opvang, bijvoorbeeld in de vorm van opvangtehuizen, bekend is.

Indien de alleenstaande minderjarige vreemdeling ten tijde van het nader gehoor jonger is dan zestien jaar, is onderzoek ook geïndiceerd wanneer de betrokkene aangeeft dat zijn ouders, familieleden, of andere personen die hem hebben opgevangen nog in leven zijn en hij adresgegevens verstrekt. Ratio hierachter is dat voor de beoordeling of er adequate opvang is, niet blindelings kan worden afgegaan op de verklaringen van een minderjarige van die leeftijd. Indien uit het onderzoek niet blijkt dat er opvang is, of indien onderzoek niet mogelijk is, wordt het bestaan van adequate opvang niet tegengeworpen.

Geen onderzoek is nodig indien een alleenstaande minderjarige vreemdeling, die ten tijde van het nader gehoor zestien jaar of ouder is, verklaart dat zijn ouders, familieleden, of andere personen die hem hebben opgevangen nog in leven zijn en hij adresgegevens of een specifieke locatieaanduiding verstrekt. In dat geval mag worden afgegaan op de verklaringen van de minderjarige. In de afwijzende beschikking wordt overwogen dat de minderjarige in het land

van verblijf van bedoelde personen begeleid of verzorgd kan worden.

Met het oog op het belang dat de alleenstaande minderjarige asielzoeker zo spoedig mogelijk duidelijkheid krijgt omtrent zijn aanvraag, dient zo spoedig mogelijk na het nader gehoor te worden bepaald of onderzoek geïndiceerd is. Als dit het geval is, wordt het onderzoek zo spoedig mogelijk door de beslisser of hoornmedewerker aangevraagd. De betrokkene wordt ervan op de hoogte gesteld indien onderzoek wordt ingesteld.

24.10 Kennisgeving van het voornemen en de beschikking

Kennisgeving van het voornemen en de beschikking vindt plaats overeenkomstig het gestelde in C/3. Een kopie wordt gezonden aan voogdij-instelling De Opbouw.

In de gevallen waarin het voornemen of de beschikking wordt uitgereikt anders dan in de aanmeldcentrumprocedure, neemt de korpschef contact op met de wettelijk vertegenwoordiger ten einde hem/haar van te voren op de hoogte te stellen omtrent het moment van uitreiking.

Indien de alleenstaande minderjarige vreemdeling twaalf jaar of ouder is, wordt het voornemen of de beschikking aan hem zelf uitgereikt.

Indien de alleenstaande minderjarige vreemdeling nog geen twaalf jaar oud is, wordt het voornemen of de beschikking in beginsel uitgereikt aan de wettelijk vertegenwoordiger.

Als uit het leeftijdsonderzoek is gebleken dat de vreemdeling meerderjarig is

In het geval dat uit het leeftijdsonderzoek is gebleken dat betrokkene niet minderjarig is, dient zondig het W-document te worden aangepast. Op het nieuwe W-document dient de in het geautomatiseerde informatiesysteem van de Immigratie- en Naturalisatiedienst gehanteerde 'toegekende geboortedatum' te worden ingevuld. De korpschef neemt op verzoek van de Immigratie- en Naturalisatiedienst het oude W-document in en reikt een nieuw W-document uit.

24.11 Verlening van de verblijfsvergunning

24.11.1 Algemeen

Indien de betrokkene op grond van het beleid inzake alleenstaande minderjarige vreemdelingen in aanmerking komt

voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, stelt de korpschef hem in het bezit van een verblijfsdocument als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, onder a, Voorschrift Vreemdelingen (model M75-A). De beperking luidt: 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling'.

De arbeidsmarktaantekening luidt:

'Arbeid niet toegestaan'.

Indien de korpschef aanleiding ziet de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling' in te trekken, dan wel de aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning niet in te willigen, dient hij de zaak voor te leggen aan de Minister.

24.11.2 Herhaald onderzoek naar adequate opvang

In iedere individuele zaak dient beoordeeld te worden of een herhaald onderzoek in het buitenland naar adequate opvang aangewezen is. Dit is ten eerste afhankelijk van de onderzoeksmogelijkheden in het betreffende land. Een herhaald onderzoek is voorts eerder aangewezen naarmate de vreemdeling jonger is. Een herhaald onderzoek wordt niet aangevraagd indien de vreemdeling bij ontvangst van het onderzoeksresultaat naar verwachting zeventien en een half jaar of ouder is. Daarnaast is herhaald onderzoek eerder aangewezen bij landen waarvoor weinig aannemelijk is (gegeven de sociale structuur van de samenleving) dat een minderjarige geen opvang heeft bij familie of instellingen. Herhaald onderzoek is in elk geval aangewezen indien:

a. in een eerder ambtsbericht is aangegeven dat niet bekend is of voor de betrokken vreemdeling adequate opvang aanwezig is en dat nader onderzoek tot resultaten zou kunnen leiden;

b. de rechter de aanwezigheid van adequate opvang niet voldoende aannemelijk vindt omdat nader onderzoek nodig is.

Indien bij de verlening van de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd al bekend is dat in het kader van de verlenging een herhaald onderzoek in het buitenland naar adequate opvang zal moeten worden verricht, wordt bij de verlening aan de korpschef medegedeeld dat de verlenging van de verblijfsvergunning voorbehouden is aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Het voorbehoud is ook van toepassing op de aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Voortgezet verblijf'.

Indien eerst tijdens de looptijd van de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling' indicaties naar voren komen dat onderzoek naar adequate opvang tot resultaten zou kunnen leiden, wordt de korpschef verzocht de aanvraag om verlenging van de verblijfsvergunning aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst te zenden.

24.12 Procedure indien verblijf niet wordt toegestaan

Ten aanzien van uitgeprocedeerde alleenstaande jongeren die niet in aanmerking komen voor verblijf doen de volgende categorieën zich voor:

a. uitgeprocedeerde alleenstaande minderjarige vreemdelingen waarbij geen twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd en die op het moment van de uitzetting nog minderjarig zijn;

b. uitgeprocedeerde alleenstaande jongeren die hebben gesteld minderjarig te zijn maar die dit niet aannemelijk hebben gemaakt of van wie is gebleken dat zij meerderjarig zijn;

c. uitgeprocedeerde alleenstaande jongeren die inmiddels meerderjarig zijn geworden.

Ad a.

Indien er geen twijfel is over de opgegeven leeftijd en de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking op grond van het bijzondere beleid inzake alleenstaande minderjarige vreemdelingen is geweigerd, komt betrokkene nog in aanmerking voor voorzieningen in Nederland totdat het vertrek geëffectueerd wordt, onder voorwaarde dat en zolang hij nog minderjarig is.

In het verwijderingstraject dient vastgesteld te worden dat er een concrete opvangplaats in het land van bestemming beschikbaar is, tenzij in het landgebonden asielbeleid is vastgelegd dat de autoriteiten van het land van herkomst, of een ander land waar de betrokkene redelijkerwijs heen kan gaan, zorgdragen voor de opvang van de alleenstaande minderjarigen. In dat geval behoeft geen onderzoek te worden gedaan naar een concrete opvangplaats in een opvanginstelling en rust op de Nederlandse

overheid geen taak om te treden in de wijze van opvang van de minderjarigen.

Alvorens tot uitzetting over te gaan van een alleenstaande minderjarige vreemdeling van wie de asielaanvraag is afgewezen, dient contact opgenomen te worden met de Immigratie- en Naturalisatiedienst. De voogd wordt op de hoogte gesteld van het besluit dat de betrokkene wordt uitgezet en van de wijze waarop de uitzetting zal plaatsvinden.

Ad b. en c.

In de gevallen ad b) en ad c) is het regelen van opvang niet nodig. In deze gevallen is het algemene terugkeerbeleid van toepassing. De voorzieningen worden derhalve beëindigd.

24.13 Feitelijk terugkeer

Alleenstaande minderjarigen van zestien jaar en ouder worden bij terugkeer niet begeleid, tenzij zij zich verzetten tegen hun vertrek naar het land van bestemming.

Bij jongere minderjarigen, bij wie dat verzet niet is te verwachten is, wordt de betrokken luchtvaartmaatschappij verzocht te handelen volgens de regels

voor 'unaccompanied minors'. De steward(ess) zal in dat geval enige extra aandacht besteden aan het alleenreizende kind. In geval de terugkerende alleenstaande minderjarige vreemdeling naar verwachting zijn uitzetting zal trachten te frustreren, zal begeleiding plaatsvinden door daartoe opgeleid personeel van de Koninklijke Marechaussee.

Wijziging C3/13.3

De eerste alinea van C3/13.3 komt als volgt te luiden:

Bij het begin van de opvang verstrekt de korpschef aan de asielzoeker vanaf de leeftijd van twaalf jaar een W-document. Minderjarige asielzoekers jonger dan twaalf jaar die niet worden begeleid door een ouder of voogd ontvangen eveneens een W-document. Dit document heeft een tweeledig karakter: enerzijds is het een geldig identiteitsbewijs (artikel 4.21, eerste lid, onder c, Vreemdelingenbesluit juncto artikel 3.3 Voorschrift Vreemdelingen), anderzijds dient het ter registratie van en controle op de meldplicht (zowel de meldplicht inge-

volge artikel 54, eerste lid, onder f, Vreemdelingenwet juncto artikel 4.51, eerste lid, onder b, Vreemdelingenbesluit als de verplichtingen ingevolge de artikelen 55 en 57 Vreemdelingenwet).

Het (elektronisch) W-document is géén geldig grensoverschrijdingsdocument.

Het W-document blijft gedurende de gehele asielpcedure in het bezit van de asielzoeker.

Tot slot

Bovenstaande wijzigingen zullen zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingencirculaire 2000 worden verwerkt.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de staatssecretaris,
het Hoofd van de Immigratie-
en Naturalisatiedienst,
H.W.M. Schoof.*